

SAMLENOTAT

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kemin@kemin.dk
www.kemin.dk

Miljørådsmøde d. 21. juni 2011 (klimadelen).

EU & International
Energi

Punkt 5 på Miljørådets dagsorden: Miljørådskonklusioner om Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Køreplan for omstilling til en lav-emissionsøkonomi i 2050. Dokument nr. foreligger ikke.

26. maj 2011

J nr. 2011-917

/STKNI

Resumé

Formandskabet har sat Kommissionens meddelelse om en Køreplan for omstilling til en lav-emissionsøkonomi i 2050 på dagsordenen på miljørådsmødet d. 21. juni 2011.

Regeringen finder, at konklusionerne, i videst muligt omfang, bør bidrage til en sammenhængende diskussion af, hvordan EU skal nå sine langsigtede klimamål og i den forbindelse understøtte overvejelserne om, hvorvidt EU unilateralt skal øge sit reduktionsmål for drivhusgasser til 30 pct. i 2020 i forhold til 1990. Regeringen vil tillige i den forbindelse arbejde for, at der opstilles en langsigtet vision for et EU uafhængigt af fossile brændsler som udgangspunktet for en styrket energipolitik herunder med tidsperspektiver og evt. milepæle inden for en samfundsøkonomisk bæredygtig ramme. I forlængelse heraf støtter regeringen, at Kommissionen fremlægger konkret beslutningsgrundlag, som gør det muligt, på et senere tidspunkt, at tage stilling til mål og evt. milepæle efter 2020.

1. Baggrund

Kommissionens meddelelse om en køreplan for omstilling til en lav-emissionsøkonomi i 2050 er afledt af EU-Kommissionens 2020 flagskibsinitiativ for bæredygtig vækst. Den skal ses i sammenhæng med Kommissionens netop udkomne hvidbog om transport, den kommende køreplan for energi frem mod 2050, energieffektiviseringsplanen for 2020 samt en kommende køreplan for et ressourceeffektivt Europa. Alle disse meddelelser er eller forventes offentliggjort i løbet af 2011.

Meddelelsens overordnede formål er at identificere en omkostningseffektiv vej til at reducere EU's udledninger af drivhusgasser med de 80 – 95 pct. i 2050, som Det Europæiske Råd tilsluttede sig i oktober 2009, og som ifølge FN's klimapanel er den reduktion, der kræves af i-landene, hvis verdens middeltemperatur ikke skal stige mere end 2 grader.

Meddelelsen fremhæver, at EU's interne drivhusgasudledning omkostningseffektivt kan reduceres med 25 pct. i 2020, 40 pct. i 2030, 60 pct. i 2040 og 80 pct. i 2050. Meddelelsen peger desuden på, at EU med implementering af allerede vedtagne politikker og bindende mål, fra klima- og energipakken (2008), vil nå en 20 pct. reduktion af drivhusgasudledningen i 2020. Men allerede vedtagne politikker vil kun kunne indfri halvdelen af det ikke-bindende fælles EU-mål om 20 pct. energieffektivisering i 2020. Hvis EU til gengæld øger indsatsen, således at 20 pct. energieffektiviseringsmålet også opfyldes i 2020, vil EU ifølge Kommissionen kunne reducere den nationale drivhusgasudledning med 25 pct. i 2020 i forhold til 1990-niveaue.

EU-Kommissionens konsekvensanalyser af køreplanen viser, at en omstilling til uafhængighed af fossile brændsler ikke vil være markant dyrere end at fortsætte status quo. De fleste af investeringerne vil iflg. Kommissionens meddelelse 'komme tilbage' i form af lavere udgifter til energi – herunder betydeligt lavere import af især olie og gas fra tredjelande. Samtidig viser analyserne, at det er en økonomisk fordel, at en gradvis omstilling startes nu frem for senere.

Meddelelsen forholder sig ikke eksplicit til diskussionen om, hvorvidt EU eventuelt skal forpligte sig til en reduktion af drivhusgasudledningerne på 30 pct. i 2020. Meddelelsen forholder sig heller ikke til, i hvilken grad brug af overskydende kvoter fra perioden 2008-12, samt brug af klimakreditter fra lande uden for EU, vil påvirke EU's nationale reduktionsindsats.

I konsekvensanalysen vurderer Kommissionen desuden, at der kan skabes 1,5 mio. jobs i EU i 2020 ved at starte omstillingen nu. Omstillingen til en kulstoffattig europæisk økonomi, med 80 pct. lavere drivhusgasudledning i 2050 end i 1990, vil ifølge Kommissionen kræve, at der frem mod 2050 årligt investeres yderligere ca. 1,5 pct. af BNP, svarende til i gennemsnit 270 mia. € årligt, i perioden 2010-2050. Desuden skal der afsættes yderligere 50 mia. € til forskning, udvikling og demonstration over de næste 10 år. Herudover er det beregnet, at der i 2050 kan spares næsten 90 mia. € på udgifter til reduktion af luftforurening, sparede dødsfald, mv.

Køreplanen blev præsenteret for EU's miljø- og klimaministre på miljørådsmødet d. 14. marts og skal diskuteres på rådsmødet d. 21. juni 2011.

2. Formål og indhold

Formandskabet har sat Kommissionens meddelelse om en Køreplan for omstilling til en lav-emissionsøkonomi i 2050 på dagsordenen på miljørådsmødet d. 21. juni 2011 og har d.19. maj fremsendt et udkast til rådskonklusioner, som bl.a. lægger op til:

Bekræfter EU's betingede tilbud om at reducere drivhusgas emissionerne med 30% i 2020 ift. 1990 og fremhæver betydningen af langsigtede, omkostningseffektive lav-emission udviklingsstrategier. Erkender betydningen af overgangen til en kulstoffattig økonomi i Europa for bæredygtig vækst, øget energisikkerhed, skabelse af nye arbejdspladser og øget konkurrenceevne. Noterer sig medlemsstaternes bestræbelser på at udvikle kulstoffattige udviklingsstrategier og opfordrer alle medlemsstater til at foretage en sådan indsats.

Hilser Kommissionens meddelelse "En køreplan for overgangen til en konkurrencedygtig kulstoffattig økonomi i 2050" velkommen som grundlag for en drøftelse af nødvendige foranstaltninger for at sikre, at denne overgang sker gradvist og omkostningseffektivt.

Understreger det presserende behov for at give klare signaler til virksomheder, investorer og andre interessenter. Understreger, at forsinket handling kan medføre øgede omkostninger. Anerkender milepæle for EUs indenlandske emissionsreduktioner der præsenteres i Kommissionens meddelelse på 40% i 2030, 60% i 2040 og 80% i 2050 set ift. 1990-niveauet. Noterer sig konstateringen af, at en 25% indenlandsk reduktion i 2020 vil være i overensstemmelse med den gradvise, omkostningseffektive reduktionssti i overensstemmelse med de langsigtede klimamål. Understreger behovet for i det videre arbejde fortsat at tage hensyn til teknologiske og markedsmæssige udviklinger set i lyset af den usikkerhed, der er forbundet med langsigtede fremskrivninger.

Inviterer Kommissionen til at præsentere muligheder for at levere de reduktioner i perioden frem til 2030, som fremgår af Kommissionens meddelelse, under hensyntagen til en balanceret tilgang der respekterer principperne omkostningseffektivitet, forureneren betaler, retfærdighed og solidaritet i fordelingen af den ekstra indsats og de ekstra fordele mellem medlemsstaterne og ser frem til Kommissionens kommende analyse af konsekvenserne på medlemsstatsniveau af at øge EU's reduktionsmål i 2020.

Glæder sig over konstateringen af, at forudsat EU opfylder sit mål for energieffektivitet kan EU forventes at overopfylde sin målsætning om at reducere drivhusgasudledningen med 20% i 2020 og nå en reduktion af de nationale emissioner på 25% i 2020.

Erkender, at med henblik på at levere de hjemlige reduktioner der er nødvendige for overgangen til en konkurrencedygtig kulstoffattig økonomi i 2050, vil alle sektorer af økonomien skulle bidrage. Understreger behovet

for at integrere klimapolitik og milepæle i alle relevante sektorspecifikke politikområder, herunder i de fælles landbrugs- og i samhørighedspolitikker.

Understreger de økonomiske konsekvenser, beskæftigelsesmuligheder og udfordringer for EU af øgede investeringer i sikre og bæredygtige kulstoffattige teknologier og opfordrer Kommissionen til at overveje, hvordan ressourcer og investeringer kan øges og bruges mere effektivt mhp. at lette en omkostningseffektiv overgang til en kulstoffattig økonomi.

Understreger behovet for sammenhæng mellem Kommissionens meddelelse og hvidbogen om transport, energieffektivitetsplanen samt den kommende energikøreplan. Opfordrer Kommissionen til at udvikle yderligere sektorinitiativer og politiske initiativer, mhp. at udarbejde en omkostningseffektiv reduktionssti frem mod en konkurrencedygtig kulstoffattig økonomi i 2050, med angivelse af den nødvendige fleksibilitet mellem sektorerne og vigtigheden af ledsagende politikker, samt relevante udfordringer, passende milepæle, foranstaltninger mm.

Understreger den afgørende rolle af forskning, udvikling og demonstration af sikre og bæredygtige lavemissionsteknologier og opfordrer til gennemførelsen af den strategiske energiteknologiplan som et af de vigtigste redskaber til at styre overgangen til en kulstoffattig økonomi.

Minder om betydningen af robuste kvotemarkeder for omkostningseffektivt at nå ambitiøse globale mål via prissætning af drivhusgasudledningen og fremhæver EU's kvotehandelssystem som et vigtigt instrument. Opfordrer Kommissionen til yderligere at overveje mulige praktiske retningslinjer der er nødvendige for at opretholde incitamentet i EU's kvotehandelssystem og samtidig sikre sammenhængen i reduktionsforanstaltninger mellem sektorer under kvotesystemet og sektorer udenfor kvotesystemet, med behørig opmærksomhed på risikoen for CO₂-lækage. Erkender, at der også vil være behov for supplerende foranstaltninger i de ikke-kvotebelagte sektorer.

Opfordrer Kommissionen til at underrette Rådet om en tidsplan for det fremtidige arbejde så hurtigt som muligt og beslutter at vende tilbage til disse spørgsmål senest i marts 2012 i lyset af eksisterende og kommende analyser og initiativer.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke om rådskonklusioner.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne har ingen konsekvenser for dansk lov. Klima- og energipakken vil fortsat gælde, idet meddelelsen ikke umiddelbart lægger op til en revision heraf.

6. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Såfremt køreplanen udmøntes, vil det have betydelige konsekvenser for statsfinanserne og samfundsøkonomien såvel som positive miljø- og klimaeffekter.

7. Høring

Rådskonklusionerne er ikke sendt i høring.

Samlenotat er sendt i høring i klima- og energipolitisk specialudvalg d. 16. maj 2011 og blev drøftet på et møde i specialudvalget d. 18. maj 2011. På mødet blev følgende kommentarer fremført:

WWF Verdensnaturfonden og Økologisk Råd ser gerne, at Danmark presser på for at konklusionerne kommer til at afspejle, at det ifølge Kommissionens beregninger kan være omkostningseffektivt at reducere den nationale drivhusgasudledning med 25% i 2020, bl.a. under forudsætning af, at EU indfrier målsætningen om at øge energieffektiviteten med 20% i 2020. WWF mener desuden at Danmark både skal arbejde for ambitiøse politikker på energi- og klimaområdet.

Dansk Energi ser gerne, at Danmark støtter op om et troværdigt og ambitiøst system for handel med CO₂-kvoter og støtter ideen om at afsætte færre kvoter i markedet. Dansk Energi ser tillige gerne Danmark arbejde for øgede drivhusgas reduktionsmål i EU i 2030 og 2040 og finder dette vigtigere end at arbejde for opstilling af en vision om uafhængighed af fossile brændsler i EU.

Landbrug & Fødevarer er enige i regeringens holdning, herunder også om grøn vækst, under forudsætning om at der tages hensyn til energitunge konkurrenceudsatte erhverv.

8. Generelle forventninger til andre landes holdning

Rådskonklusionerne har været drøftet på møder i miljøarbejdsgruppen.

Miljøarbejdsgruppens drøftelser har været præget af flere medlemslandes bekymring for, om en anerkendelse fra Rådet af de milepæle for 2030 og 2040, som fremgår af meddelelsen, vil kunne opfattes som nye, bindende reduktionsmål. Nogle lande ønsker, at milepælene skal være genstand for løbende revision f.eks. i lyset af nye nationale analyser, eller i lyset af IPCC's femte hovedrapport.

En række lande har foranlediget af rådskonklusionerne nævnt, at det ifølge Kommissionens beregninger kan være omkostningseffektivt at reducere den nationale drivhusgasudledning med 25% i 2020, bl.a. under forudsætning af at EU indfrier målsætningen om at øge energieffektiviteten med 20% i 2020 og at det samtidig forklares, at EU's betingede tilbud om at øgede

drivhusgasreduktionsmålet til 30 pct. i 2020, som led i en ambitiøs international klimaaftale, fortsat er uændret.

Kun to lande har udtrykt klar opbakning til unilateral forøgelse af EU's reduktionsmål til 30 pct. i 2020 ift. 1990. Enkelte lande har luftet muligheden for, at Kommissionen burde fremlægge forslag om et reduktionsmål for 2030. Et enkelt land har indtil videre givet udtryk for et ønske om, at EU bør påtage sig et bindende mål for reduktion af drivhusgasudledningen i 2030 som overstiger 40% ift. 1990.

Planlægningen af det fortsatte arbejde med Kommissionens meddelelse har ligeledes været genstand for diskussion, og ses af en række lande at hænge tæt sammen med bl.a. hvidbogen om transport, energieffektivitets-handlingsplanen, EU's kommende finansielle perspektiver og det kommende energi 2050 roadmap. Kommissionen har bekræftet, at de detaljerede cost/benefit analyser på medlemslandsniveau af muligheder for at øge EU's 2020 reduktionsmål, som Rådet har efterspurgt i forlængelse af Kommissionens meddelelse fra maj 2010, forventes fremlagt inden miljørådsmødet i juni. En del lande har efterspurgt muligheden for, at Kommissionen overvejer, hvordan incitamentet i ETS ift. opnåelse af energibesparelser og investeringer i low-carbon teknologier praktisk kan sikres.

Mange lande har fortsat forbehold vedrørende anerkendelse af milepæle samt nævnelser af principper for fordeling af den mulige ekstra reduktionsindsats, i tilfælde af at EU påtager sig øgede klimamål. Formandskabet vil derfor lægge op til ministrenes debat om disse elementer på rådsmødet.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen har for nylig fremlagt Energistrategi 2050, som lægger spor ud for Danmarks uafhængighed af fossile brændsler i 2050. Begrundelserne for at blive uafhængig af fossile brændsler er fremtidig forsyningssikkerhed og klimainsats. Strategien vil derudover medvirke til at fastholde og udvikle mulighederne for grøn vækst. Regeringen mener, at der også bør opstilles et langsigtet mål for et EU uafhængigt af fossile brændsler som udgangspunktet for en styrket energipolitik.

Det er desuden regeringens holdning, at EU unilateralt bør øge sit CO₂-reduktionsmål i 2020 fra 20 pct. til 30 pct. i forhold til 1990. Det skal gøres på en måde som sikrer beskæftigelse, konkurrenceevne og en fair byrdefordeling.

Konklusionerne bør, i videst muligt omfang, bidrage til en sammenhængende diskussion af, hvordan EU skal nå sine langsigtede klimamål og i den forbindelse understøtte overvejelserne om, hvorvidt EU unilateralt skal øge sit reduktionsmål for drivhusgasser til 30 pct. i 2020 i forhold til 1990.

Regeringen vil i den forbindelse arbejde for, at der opstilles en langsigtet vision for et EU uafhængigt af fossile brændsler som udgangspunktet for en styrket energipolitik herunder med tidsperspektiver og evt. milepæle inden for en samfundsøkonomisk bæredygtig ramme. I forlængelse heraf støtter regeringen, at Kommissionen fremlægger konkret beslutningsgrundlag, som gør det muligt, på et senere tidspunkt, at tage stilling til mål og evt. milepæle efter 2020. Regeringen finder det vigtigt, at der udarbejdes et solidt grundlag for en sådan diskussion. Regeringen mener, at principperne for en evt. fordeling af yderligere reduktionsindsatser mellem landene i givet fald skal afspejle de fire nævnte principper (omkostningseffektivitet, forureneren betaler, retfærdighed og solidaritet). Regeringen arbejder for at fastholde en balance mellem principperne, men giver tyngde til omkostningseffektivitet, forureneren betaler og retfærdighed.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Udkastet til rådskonklusioner har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europa-udvalg. Udvalget har d. 15. april fået oversendt Klima- og Energi-ministeriets grundnotat, som orienterer om indholdet i Kommissionens meddelelse om en "Køreplan for omstilling til en lav-emissionsøkonomi i 2050". Udvalget har desuden, forud for finansministerens mundtlige orientering i FEU d. 13. maj 2011 fået oversendt samlenotat om ECOFIN rådskonklusioner, som bl.a. forholder sig til finansielle aspekter af Kommissionens "Køreplan for omstilling til en lav-emissionsøkonomi i 2050".